

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 30.7.2007
KOM(2007) 454 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**till budgetmyndigheten om garantier som täcks av den allmänna budgetsituationen per
den 31 december 2006**

{SEK(2007)1050}

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning: transaktionernas natur	4
2.	Ny rättslig grund	4
3.	Händelser sedan rapporten per den 30 juni 2006	5
4.	Uppgifter om risk för budgeten	5
4.1.	Definition av risk	5
4.2.	Risk som avser medlemstater	6
4.3.	Risk som avser tredjeländer	8
4.4.	Total risk som täcks av budgeten	8
4.5.	Riskutveckling	9
5.	Uteblivna betalningar, utnyttjandet av de garantier som belastar budgeten och utestående fordringar	10
5.1.	Användning av likvida medel	10
5.2.	Utbetalningar från budgeten	10
5.3.	Utnyttjande av garantifonden	10
6.	Garantifonden för åtgärder avseende tredjeland	10
6.1.	Återvinning	10
6.2.	Tillgångar vid årets slut	10
6.3.	Måbelopp	11
7.	Riskbedömning: Ekonomiskt och finansiellt läge i de tredjeländer som är föremål för EU:s viktigaste lånetransaktioner	11
7.1.	Inledning	11
7.2.	Egypten	11
7.3.	Turkiet	11
7.4.	Brasilien	12
7.5.	Marocko	12
7.6.	Tunisien	12
7.7.	Sydafrika	12
7.8.	Libanon	12
7.9.	Jordanien	12
7.10.	Serbien och Montenegro	12

7.11. Ukraina..... 13

1. INLEDNING:¹ TRANSAKTIONERNAS NATUR

De risker som täcks genom Europeiska unionens budget ("budgeten") härstammar från flera typer av låne- och garantitransaktioner och kan delas in i två kategorier: lån med makroekonomiska mål som beviljas av Europeiska gemenskaperna, dvs. lån för makroekonomiskt stöd (MFA) till tredjeländer, och lån med mikroekonomiska mål (Euratomlån och utlåning från Europeiska investeringsbanken (EIB) avseende åtgärder i tredje land²). Dessa transaktioner har sedan 1994 täckts av garantifonden för åtgärder avseende tredje land ("fonden")³ som upprättades för att bland annat begränsa inverkan på budgeten från anspråk på garantier som lämnas för lån i tredje land. Om det inte finns tillräckliga medel i fonden, kommer budgeten att utnyttjas.

Rådets förordning om upprättande av fonden ("fondförordningen")⁴, som antogs 1994, ändrades för första gången 1999. Enligt en andra ändring av denna förordning, som rådet antog 2004, dras fondens täckning tillbaka om tredjeländer blir medlemsstater. Lån eller garanterade lån till medlemsstater omfattas direkt av budgeten.

2. NY RÄTTSLIG GRUND

I enlighet med den nya budgetramen trädde det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 17 maj 2006 om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning⁵ i kraft den 1 januari 2007. Enligt detta avtal finansieras avsättningar till fonden genom en budgetpost under rubrik 4 (EU som global partner) och inte, som förut, via en särskild reserv för detta ändamål.

I överensstämmelse med det interinstitutionella avtalet var det nödvändigt att ändra fondförordningen för att spegla avskaffandet av reserven. Följaktligen antogs en ny rådsförordning den 30 januari 2007⁶ som dessutom har försett fonden med en ny, mer effektiv, mekanism när det gäller användningen av budgetmedlen. Dessutom har överblickbarheten och planläggningen av budgettransaktioner förbättrats⁷. Innehållet i denna rapport har anpassats i enlighet med detta.

Den 19 december 2006⁸ beslutade rådet att bevilja en förnyad gemenskapsgaranti till EIB mot förluster vid lån till och lånegarantier för projekt utanför gemenskapen. Denna gemenskapsgaranti är begränsad till 65 % av det sammanlagda beloppet av utbetalda krediter och garantier inom ramen för EIB:s finansiella transaktioner, minus återbetalda belopp, plus

¹ KOM(2007) 66 och SEK(2007) 241 utgör den föregående rapporten om de garantier som täcks av budgeten per den 30 juni 2006.

² Närmare uppgifter om EIB:s mandat redovisas i tabell A1 i bilagan.

³ För den senaste rapporten om fonden, se KOM(2006) 695 "Utförlig rapport om garantifonden" och det bifogade arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar (SEK(2006) 1460).

⁴ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land, EGT L 293, 12.11.1994, s.1, ändrad genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 1149/1999, EGT L 139, 2.6.1999, s. 1, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2273/2004, EUT L 396, 31.12.2004, s. 28 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 89/2007, EUT L 22, 31.1.2007, s. 1.

⁵ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁶ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 89/2007, EUT L 22, 31.1.2007, s. 1.

⁷ För information om den tidigare avsättningsmekanismen, se den rapport som nämns ovan i fotnot 1.

⁸ Rådets beslut 2006/1016/EG av den 19 december 2006, EUT L 414, 30.12.2006, s. 95.

alla därmed förbundna summor, med ett maximalt tak på 27 800 miljoner euro under perioden 2007–2013. I detta beslut föreskrivs även att kommissionen och EIB skall ingå ett garantiavtal med närmare bestämmelser och förfaranden avseende gemenskapsgarantin samt ett avtal med närmare bestämmelser och förfaranden avseende återvinning av fordringar i förhållande till EIB:s skyldighet att sträva efter att återvinna utbetalningar som gjorts av gemenskapen efter återopandet av gemenskapsgarantin.

Det förelåg inga nya beslut om lån för makroekonomiskt stöd eller Euratomlån under 2006.

3. HÄNDELSER SEDAN RAPPORTEN PER DEN 30 JUNI 2006

Det förelåg inga utbetalningar av lån inom ramen för lån för makroekonomiskt stöd under andra halvåret 2006⁹.

Vad gäller Euratomlån förelåg inga utbetalningar under andra halvåret 2006. En första delbetalning om 39 miljoner euro ägde rum i mars 2007 för att finansiera en säkerhetsuppgradering av kärnkraftverken Khmel'nitsky, enhet 2 och Rovno, enhet 4 (K2R4) inom ramen för ett låneavtal från 2004 (motsvarighet i euro till 83 000 000 US-dollar inom ramen för avtalet om lånefaciliteten).

4. UPPGIFTER OM RISK FÖR BUDGETEN

4.1. Definition av risk

Risken för budgeten härrör från det utestående beloppet av kapital och ränta med avseende på transaktioner som täcks av garantier.

Icke återbetalade lån kommer att täckas av fonden när de avser tredjeländer (67 % av det totala utestående beloppet som täcks av garantier) och direkt av budgeten när de avser medlemsstater (lån till eller som gynnar projekt i medlemsstater står för återstående 33 % av det totala utestående beloppet). Den stora andel garanterade lån som avser medlemsstater är ett resultat av de senaste utvidgningarna. Enligt artikel 1 tredje stycket i fondförordningen överförs risken från fonden till budgeten när ett land blir en medlemsstat.

I denna rapport används två metoder för att bedöma risken för budgeten:

- Den metod som går ut på att beräkna det totala beloppet av utestående kapital för de berörda transaktionerna vid en given tidpunkt. Denna metod ger den risknivå som belastar budgeten vid en given tidpunkt.

⁹ Lån för makroekonomiskt stöd kan också beviljas i form av bidrag till tredjeländer. För mer information om lån för makroekonomiskt stöd se kommissionens årsrapport till rådet och Europaparlamentet om genomförandet av makroekonomiskt stöd till tredje land.

En första och andra delutbetalning av bidrag (på vardera 11 miljoner euro) gjordes till Georgien i augusti respektive december 2006 inom ramen för rådets beslut från 2006.

Inom ramen för makroekonomiska stödprogram från 1997 och 2000 gjordes den sista bidragsutbetalningen till Tadzjikistan (7 miljoner euro) i oktober 2006.

Även Albanien erhöll ett bidrag på 13 miljoner euro, vilket motsvarade den sista delutbetalningen inom ramen för ett rådsbeslut från 2004.

- Den budgetmetod som definieras som ”den årliga risken för budgeten”, som baseras på beräkningen av det högsta belopp som gemenskapen skulle behöva betala ut under ett budgetår under antagandet att inga garanterade lån återbetalas¹⁰.

Tabell 1: Totala utestående belopp per den 31 december 2006 i miljoner euro				
	Utestående kapital	Upplupen ränta	Totalt	%
<u>Medlemsstater*</u>				
MFA	365	2	367	2 %
Euratom	436	6	442	3 %
EIB	4,482	42	4,524	28 %
<u>Delsumma medlemsstater*</u>	5,283	50	5,333	33 %
<u>Tredjeländer</u>				
MFA	604	6	610	4 %
Euratom	-	-	-	
EIB	10,311	103	10,415	64 %
<u>Delsumma tredjeländer</u>	10,915	110	11,025	67 %
Totalt	16,198	159	16,358	100 %
* Inklusiv Bulgarien och Rumänien eftersom de anslöt sig till EU den 1 januari 2007.				

I tabellerna A1, A2, A3 och A4 i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar¹¹, som finns som bilaga till denna rapport (”bilagan”), återfinns andra uppgifter om dessa utestående belopp, särskilt i fråga om tak, utbetalade belopp och garantinivåer.

4.2. Risk som avser medlemsstater

Den befintliga risk som avser medlemsstater är en följd av lån som betalats ut före en anslutning.

¹⁰ Vid denna beräkning antas att lån som inte återbetalas inte ökar, dvs. endast förfallna betalningar beaktas (se även avsnitt 1 i bilagan).

¹¹ SEK(2007).

Under 2007 kommer den risk för budgeten som avser medlemsstater att uppgå till 812 miljoner euro, vilket inkluderar Bulgarien och Rumänien eftersom de anslöt sig till unionen den 1 januari 2007. Av tabell 2 framgår att dessa två stater är rangordnade som nummer ett och två i fråga om utestående belopp.

Tabell 2: Rangordning av de medlemsstater som svarar för den största riskexponeringen för budgeten 2007 (miljoner euro)

Rangordning	Land	2007	%
1	Rumänien*	263,4	32,4 %
2	Bulgarien*	155,7	19,2 %
3	Tjeckien	102,2	12,6 %
4	Polen	98,4	12,1 %
5	Slovakien	72,8	9,0 %
6	Slovenien	39,2	4,8 %
7	Ungern	35,6	4,4 %
8	Cypern	15,7	1,9 %
9	Litauen	14,8	1,8 %
10	Lettland	8,5	1,0 %
11	Estland	4,7	0,6 %
12	Malta	1,0	0,1 %
	Totalt	812,1	100 %

* Medlemsstater per den 1 januari 2007

4.3. Risk som avser tredjeländer

Under 2007 kommer den maximala risken som belastar fonden och som avser tredjeländer att uppgå till 1 203 miljoner euro. Nedan rangordnas de tio tredjeländer som står för de största totala utestående beloppen. Dessa länder står för 78 % av risken för fonden under 2007. Den ekonomiska situationen i dessa länder analyseras och kommenteras i avsnitt 7 nedan.

Rangordning	Land	2007	% av den totala maximala risken
1	Egypten	152,9	12,7 %
2	Turkiet	151,0	12,6 %
3	Brasilien	130,3	10,8 %
4	Marocko	117,4	9,8 %
5	Tunisien	112,2	9,3 %
6	Sydafrika	93,6	7,8 %
7	Libanon	56,4	4,7 %
8	Jordanien	44,8	3,7 %
9	Serbien och Montenegro ¹²	43,5	3,6 %
10	Ukraina	36,8	3,1 %
Totalt för dessa 10		939,0	78,0 %

Fonden täcker garanterade lån för 38 länder och 2 regionala enheter som löper ut 2035. Närmare landspecifika uppgifter återfinns i tabell A2 i bilagan.

4.4. Total risk som täcks av budgeten

Under 2007 kommer budgeten att täcka ett totalbelopp på 2 015 miljoner euro, vilket motsvarar de upplupna beloppen under året, av vilka 40 % avser medlemsstater (se tabell A2 i bilagan).

¹² I dag Republiken Serbien och Republiken Montenegro.

4.5. Riskutveckling

Den risk som avser medlemsstater bör minska i framtiden eftersom lånen återbetalas och inga nya lån kommer att undertecknas med medlemsstater inom ramen för Euratomlån, lån för makroekonomiskt stöd eller utlåning från EIB som täcks av garantier (se figur A1 i avsnitt 1.3 i bilagan).

Lån för makroekonomiskt stöd till tredjeländer beviljas genom beslut i varje enskilt fall av rådet. För närvarande föreligger inte några nya förslag från kommissionen om beviljandet av lån. Ett förslag om att bevilja ett lån för makroekonomiskt stöd på 50 miljoner och ett bidrag på 30 miljoner euro till Libanon kan emellertid komma att läggas fram av kommissionen under 2007.

Euratoms utlåning till medlemsstater eller i vissa låneberättigade länder utanför gemenskapen (Ryssland, Armenien, Ukraina) har ett tak på 4 miljarder euro, av vilket omkring 85 % redan har lånats ut. Den återstående marginalen uppgår till cirka 600 miljoner euro.

Inom ramen för EIB:s mandat för perioden 2000–2007 återstår ett belopp på 9 830 miljoner euro som skall betalas ut. I slutet av 2006 hade EIB för övrigt inte undertecknat några låneavtal inom ramen för rådets beslut om en särskild utlåningsinsats för vissa typer av projekt i Ryssland, Vitryssland, Moldavien och Ukraina¹³. I detta beslut föreskrivs ett lånetak på 500 miljoner euro med en garantinivå på 100 % och mandatet löper ut den 31 juli 2007.

Den viktigaste faktorn som kommer att påverka den framtida risken för budgeten är den senaste gemenskapsgarantin till EIB¹⁴ för den period som inleds den 1 februari 2007 och avslutas den 31 december 2013 (med en möjlighet till en förlängning med sex månader). Gemenskapsgarantin är begränsad till 65 % av det sammanlagda beloppet av utbetalda krediter och givna garantier inom ramen för EIB:s finansiella transaktioner, minus återbetalda belopp, plus alla därmed förbundna summor, med ett maximalt tak på 27 800 miljoner euro. Det maximala taket är uppdelat i två delar: ett nedre tak på 25 800 miljoner euro och ett frivilligt maximalt belopp på 2 000 miljoner euro. Aktiveringen av det frivilliga beloppet är beroende av den översyn efter halva tiden som skall läggas fram 2010. Det nedre taket är uppdelat i följande bindande regionala tak:

- Föranslutningsländer: 8 700 miljoner euro.
- Grannländer och partnerskapsländer: 12 400 miljoner euro.
- Asien och Latinamerika: 3 800 miljoner euro.
- Republiken Sydafrika: 900 miljoner euro.

I figur A2 i avsnitt 1.3 i bilagan simuleras vissa scenarier för utbetalningar inom ramen för såväl de nuvarande lånemandaten som de nya lånemandaten samt effekten av dessa på avsättningen till fonden.

¹³ Rådets beslut 2005/48/EG av den 22 december 2004, EUT L 21, 25.1.2005, s. 11.

¹⁴ Se även avsnitt 2 i denna rapport.

5. UTEBLIVNA BETALNINGAR, UTNYTTJANDET AV DE GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN OCH UTESTÅENDE FORDRINGAR

5.1. Användning av likvida medel

I de fall en låntagares återbetalning är försenad använder kommissionen sina likvida medel för att undvika förseningar med åtföljande kostnader för dess lånebetalningar¹⁵.

5.2. Utbetalningar från budgeten

Under andra halvåret 2006 begärdes inga anslag inom ramen för artikel 01 04 01 i budgeten, ”Europeiska gemenskapens lånegarantier”, eftersom inga uteblivna betalningar registrerades under andra halvåret 2006.

5.3. Utnyttjande av garantifonden

Om en låntagare (tredje land) överskrider en förfallodag för betalning av ett lån som beviljats eller garanterats av gemenskapen, skall fonden täcka den uteblivna betalningen inom tre dagar från förfallodagen¹⁶.

Under andra halvåret 2006 utnyttjades inte fonden.

De totala utestående fordringarna per den 31 december 2006, dvs. straffränta som påförts Argentina, uppgick till 1 718 493,12 US-dollar, varav 1 448 433,44 US-dollar (motsvarande 1 099 797,60 euro) fortfarande återstår att återvinnas till fonden. Eftersom fonden inte återropades för den återstående skillnaden utgör detta belopp en fordran till EIB. Kommissionen och EIB har vid flera tillfällen påmint de argentinska myndigheterna om behovet att fullt ut återbeta denna utestående fordran innan EIB:s nya utlåningstransaktioner kan återupptas i landet. Diskussioner om detta kommer att fortsätta då länderna träffas nästa gång inom ramen för den makroekonomiska dialogen mellan EU och Argentina.

6. GARANTIFONDEN FÖR ÅTGÄRDER AVSEENDE TREDJELAND¹⁷

6.1. Återvinning

Ingen återvinning av belopp förekom under andra halvåret 2006.

6.2. Tillgångar vid årets slut

Den 31 december 2006 uppgick fondens nettotillgångar till 1 378 954 442,51 euro.

Den 31 december 2006 uppgick de totala utestående utlånings- och lånegarantitransaktionerna plus upplupen ränta för Bulgarien och Rumänien till 2 899 334 719,06 euro. Eftersom dessa

¹⁵ Jfr artikel 12 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 av den 22 maj 2000, med senare ändringar, om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapens egna medel.

¹⁶ Se avsnitt 1.4.3 i bilagan för ytterligare uppgifter.

¹⁷ Årsrapport från kommissionen om garantifonden och dess förvaltning under 2006: KOM(2007) 362 och SEK(2007) 869.

länder blev medlemmar av Europeiska unionen den 1 januari 2007 återbetalades ett belopp på 260 940 124,72 euro till budgeten den 14 februari 2007.

6.3. Målbelopp

Fonden måste nå en lämplig nivå (målbelopp) som fastställts till 9 % av de samlade åtagandena, omfattande kapitalbelopp och upplupen ränta, i samband med varje transaktion. Kvoten mellan fondens tillgångar (1 118 014 317,79 euro) och totalbeloppet av utestående lån (11 025 065 532,58 euro) enligt fondförordningen uppgick till 10,1 %. Eftersom detta är högre än målbeloppet måste en återbetalning göras från fonden till budgeten, i enlighet med artikel 3 tredje stycket i fondförordningen.

Enligt de nya bestämmelserna om avsättning kommer detta överskott på 125 750 000,00 euro att under 2007 föras upp i det preliminära budgetförslaget för 2008.

7. RISKBEDÖMNING: EKONOMISKT OCH FINANSIELLT LÄGE I DE TREDJELÄNDER SOM ÄR FÖREMÅL FÖR EU:S VIKTIGASTE LÅNETRANSAKTIONER

7.1. Inledning

I de föregående avsnitten i rapporten redogörs för de kvantitativa aspekterna på den risk som belastar budgeten. De kvalitativa aspekterna på risken, som är beroende av transaktionsslag och låntagarens ställning (se avsnitt 4.3), bör dock också bedömas. Tabeller över de länderspecifika riskbedömningarna redovisas separat i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar. Nedan följer en sammanfattning av denna analys för de tio länder som står för den största årliga risken för budgeten under 2007. I avsnitt 2 i bilagan analyseras ytterligare åtta länder.

7.2. Egypten

Den ekonomiska tillväxten i **Egypten** ökade från 4,6 % 2005 till 6,8 % 2006 till följd av investeringspolitiken (särskilt utländska direktinvesteringar) och en kraftig varu- och tjänsteexport. Inflationen har minskats till ett ensiffrigt tal, men det finns fortfarande inflationstendenser. Arbetslösheten är fortfarande mycket hög, på över 10 % av arbetskraften. Trots den förbättrade ekonomiska situationen och försäljningen av (halv-)statligt ägda företag minskade det offentliga underskottet endast svagt (7,9 % 2006 jämfört med 9,6 % 2005). Reformen inom finanssektorn fortskrider. Bankväsendet domineras fortfarande till stor del av staten, trots den nyliga privatiseringen av en större bank. Slutförandet av reformen av den finansiella sektorn bör ta två till tre år. En sund finanspolitik i kombination med en lämplig penningpolitik bör ha positiva effekter på sysselsättningskapandet.

7.3. Turkiet

För **Turkiet** uppgick den årliga BNP-tillväxten till 6,1 % 2006, jämfört med 7,4 % 2005. Den inhemska efterfrågan ökade snabbare än den totala produktionen vilket ledde till att bytesbalansunderskottet ökade 2006 till 7,9 % av BNP jämfört med 6,3 % 2005. Den privata konsumtionen dämpades under årets andra hälft till följd av den åtstramning av penningpolitiken som följde på volatiliteten i maj-juni 2006. Den svagare tillväxten förväntas fortsätta under 2007, och den resulterade stabiliseringen av bytesbalansunderskottet gör ett scenario med en viss nedgång i ekonomin sannolikt. Trots att bytesbalansen har varit bekvämt finansierad återstår hot eftersom flödena skulle kunna vända till följd av inhemska faktorer

eller en extern chock. En jämförelsevis hög utlandsskuld (nästan 50 % av BNP) gör Turkiet sårbart för en avsevärd depreciering av valutan. Faktorer som gör ekonomin mer motståndskraftig mot chocker inkluderar, i motsats till situationen före krisen 2001, ett flexibelt växelkurssystem och en trovärdig och oberoende centralbank. Centralbankens reserver i utländsk valuta uppgick till cirka 45 miljarder euro 2006, vilket motsvarar mer än 5 månaders import.

7.4. Brasilien

Efter att ha dämpats 2005 återhämtade sig **Brasiliens** tillväxt under 2006 till cirka 2,9 % mot bakgrund av robust privat konsumtion och en återhämtning i fråga om privata investeringar. Disinflationen fortsatte under 2006 till sin lägsta nivå sedan inflationsmålet infördes 1998. Samtidigt som exporttillväxten mattades avsevärt 2006 till följd av tidigare appreciering av valutan, uppnådde Brasilien ett lagom stort bytesbalansöverskott 2006 (beräknat till 0,6 % av BNP) tack vare ett förbättrat handelsindex. Brasiliens externa sårbarhet har avtagit i takt med att landets externa skuldkvoter minskat kraftigt sedan landet förtidsinlöst hela sin skuld till IMF i slutet av 2005 och till Parisklubben under första halvåret 2006. Brasilien har också återköpt samliga av sina Brady Bonds. Utlandsskulden i förhållande till BNP har minskat från 36,4 % 2004 till 18,9 % i slutet av 2006. Ansträngningarna för att betala av den offentliga utlandsskulden börjar ge resultat: Brasiliens kreditvärdighet har uppgraderats av de ledande kreditvärderingsinstituten. Trots de framsteg som gjorts på senare tid när det gäller förvaltningen av statsskulden återstår emellertid betydande hot. Statsskulden ligger fortfarande på över 50 % av BNP och är kraftigt exponerad för variationer i räntesatsen eftersom den har en relativt kort genomsnittlig löptid.

7.5. Marocko

Marockos ekonomi registrerade en real BNP-tillväxt på 8,1 % 2006. Detta beror främst på den exceptionella skörden inom jordbruket och, mer allmänt, på dynamiken i de olika ekonomiska sektorerna. Inflationen är fortfarande låg med en årstakt på 3,3 %. Det offentliga underskottet har minskats till 2,1 % av BNP (jämfört med 5,3 % 2005). Statsskulden uppgick till 57 % av BNP. Arbetslösheten ligger kvar på 9,7 % medan fattigdomen (15 % av befolkningen lever på mindre än 2 US-dollar per dag) och en hög analfabetism bland vuxna (47,7 %) fortsatt är de största utmaningarna för de marockanska myndigheterna.

7.6. Tunisien

Tunisiens BNP-tillväxt nådde 5,8 % 2006, jämfört med 4 % året innan (för 2007 förväntas en tillväxt på 6 %). Inflationen ökade från 2 % till en årstakt på 4,7 % för de första tio månaderna 2006, vilket främst berodde på stigande internationella oljepriser. För att stävja denna utveckling tvingades centralbanken att höja styrräntan under 2006 (den första ränteanpassningen på tre år). Bytesbalansunderskottet nådde 2,6 % av BNP och statsskulden uppgick till 54,8 % av BNP. Arbetslösheten är fortsatt hög med ett genomsnitt på 13,4 % av arbetskraften.

7.7. Sydafrika

Sydafrikas årliga BNP-tillväxt uppgick till 5,0 % (i reala termer) 2006 efter 5,1 % 2005. Tillväxten förväntas i stort sett nå en nivå på 5 % 2007. Under 2006 höjde centralbanken refinansieringsräntan från 7,0 % till 9,0 % för att hålla inflationen inom ett intervall på 3 % till 6 %. Bytesbalansunderskottet ökade till 5,6 % av BNP 2006 från 3,8 % 2005 och förväntas

ligga kvar runt 5,0 % 2007. Utländska direktinvesteringar och andra kapitalinflöden (portföljinvesteringar) uppväger mer än väl bytesbalansunderskottet. Detta leder till ökade nettoreserver av guld och utländsk valuta som motsvarar 3–4 månaders total import. Utlandsskulden till officiella långgivare föll till 2,0 % av BNP 2006 – den lägsta nivån i Afrika söder om Sahara (genomsnitt 16 %) – och förväntas falla till 1,9 % 2007. Underskottet i de offentliga finanserna har varit oförändrat på 0,4 % av BNP de senaste två åren och förväntas övergå till ett svagt överskott 2007 (0,3 %). Sydafrika är ett medelinkomstland och en framväxande marknadsekonomi där tjänstesektorn står för nästan två tredjedelar av landets ekonomi, medan merparten av exporten baseras på gruvdrift. De största hoten utgörs av volatilitet i kapitalinflöden (portföljinvesteringar), prischocker i fråga om råvaruexporten och interna tryck till följd av hög arbetslöshet, stor ojämlikhet, hög utbredning av hiv/aids och en hög brottslighet.

7.8. Libanon

Den militära konflikten orsakade en mycket allvarlig chock för **Libanons** ekonomi. Under 2006 minskade Libanons BNP med 5 % i reala termer, det offentliga underskottet nästan fördubblades jämfört med 2005 till 14 % av BNP och statsskulden ökade till rekordhöga 190 % av BNP. För närvarande finns det inte någon statistik över arbetslösheten. Inflationen är måttlig med en årstakt på 5 %. Libanon är fortsatt ett av världens mest skuldsatta länder. Landet löper stor risk att inte klara av sina skuldbördor till följd av de omedelbara återuppbyggnadsbehoven efter kriget 2006 och den politiska instabilitet som orsakats av bristen på enighet om de nödvändiga reformerna.

7.9. Jordanien

Jordaniens ekonomi fortsatte att växa kraftigt under 2006, med en förväntad real BNP-tillväxt på 6 % (2005: 7,2 %). Höga nivåer av överföringar och kraftig aktivitet inom tjänstesektorn främjade hushållens konsumtion. Arbetslösheten minskade från 14,8 % 2005 till 13,9 % 2006. Inflationstakten ökade till 6,3 % under 2006 (2005: 3,8 %) efter nedskärningarna av oljeprissubventionerna. Myndigheterna har intensifierat den finanspolitiska anpassningen 2005 och 2006 inom ramen för en strategi för att avlägsna bränslesubventioner och upprätthålla utgiftsbegränsningar. Dessa ansträngningar ledde till att budgetunderskottet (exklusive bidrag) minskade till 7,5 % av BNP, från 10 % 2005. Bytesbalansunderskottet (inklusive bidrag) minskade något från 17,8 % 2005 till 16 % av BNP 2006 (jämfört med ett överskott på 11,6 % 2003). Tillväxten i varuexporten var fortsatt robust. Handelsunderskottet minskade från 47 % av BNP 2005 till 37,1 % 2006. Bytesbalansunderskottet fortsatte emellertid att finansieras av exceptionellt höga kapitalinflöden, inbegripet utländska direktinvesteringar, överföringar och portföljinflöden.

7.10. Serbien och Montenegro

I **Serbien** uppgick den årliga BNP-tillväxten till 6,3 % (i reala termer) 2005. Tillväxten fortsatte att ligga på 6,3 % första kvartalet 2006. Bytesbalansunderskottet nådde 9,8 % av BNP 2005 och ökade ytterligare under 2006. Det totala inflödet av utländska direktinvesteringar uppgick till 6,1 % av BNP 2005, medan utlandsskulden uppgick till 66 % av BNP i slutet av juli 2006. Statskulden har minskat efter Parisklubbens låneavskrivning med 600 miljoner euro som var kopplat till det framgångsrika genomförandet av det senaste IMF-programmet i februari 2006.

I **Montenegro** uppgick den årliga BNP-tillväxten till 4,1 % (i reala termer) 2005. Tillväxten ökade till 6,5 % första halvåret 2006. Bytesbalansunderskottet nådde 12,2 % av BNP 2005 och ökade ytterligare under 2006. Det totala inflödet av utländska direktinvesteringar uppgick till 22,8 % av BNP 2005 medan utlandsskulden uppgick till 42,6 % av BNP i slutet av 2005.

I juli 2006, efter utropandet av Montenegros självständighet, ingick Serbien och Montenegro en intern överenskommelse om fördelning av finansiella rättigheter och skyldigheter efter det att Serbien efterträtt den före detta statsunionen som stat.

7.11. Ukraina

Den reala BNP-tillväxten i **Ukraina** uppgick till omkring 7 % (2,6 % 2005). Bytesbalansen vände och uppvisade ett underskott på cirka 1,5 % av BNP jämfört med ett överskott på 3 % året innan, vilket berodde på en kraftig importefterfrågan och högre importpriser på energi, men även på fluktuationer på stålmarknaderna (Ukrainas viktigaste exportsektor som står för 40 % av den totala exporten). Ukrainas offentliga utlandsskuld minskade till omkring 12 % av BNP (15,3 % 2005) medan den privata sektorns bättre tillgång till utländska kapitalmarknader drev upp den totala utlandsskulden till nästan 50 % av BNP. Inflationen ökade i december 2006 till 11,6 % mätt från år till år, vilket delvis beroende på högre priser på energiimporten. De främsta hoten rör fortsatt den turbulenta politiska situationen och bristen på sammanhållning i beslutsfattandet. I augusti bekräftade emellertid Standard & Poor's Ukrainas långsiktiga kreditvärdighet på BB-, som särskilt understöddes den låga skuldsättningen.